

2024(2)THCR

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి సూరేపల్లి నందా

రిట్ పిటిషన్ నెం. 25003/2023

తీర్పు తేదీ : 03.06.2024

కె ఎస్ ఆర్ ఇన్స్ట్రక్షన్ ప్రాజెక్టులు

వరెస్

ది యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు ఇతరులు

ఉత్తర్వు:

పిటిషనర్ తరపున న్యాయవాది Ms. బి.అరుణ, ప్రతివాది నెం.1, 2 తరపున కేంద్ర ప్రభుత్వ న్యాయవాది శ్రీమతి కవిత యాదవ్, ప్రతివాది నెం.3 నుండి 7 వరకు స్టాండింగ్ కౌన్సిల్ శ్రీ శ్రీనివాస్ చిత్తూరు వాదనలు వినిపించారు.

2. పిటిషనర్ ఈ క్రింది విధంగా అభ్యర్థన కోరుతూ కోర్టును ఆశ్రయించారు:

“.....ఆర్టికల్ 19(1)(g) ప్రకారం వ్యాపారాన్ని నిర్వహించడానికి పిటిషనర్ కు వారి చట్టబద్ధమైన హక్కును వినియోగించుకోవడంలో ఆటంకం కలిగించే విధంగా సెక్యూరిటీ కవరేజీ యొక్క మంజూరైన అవసరానికి మించి అదనపు సెక్యూరిటీలను విడుదల చేయని ప్రతివాది నం. 4, 5, 6 మరియు 7 యొక్క చర్యను ప్రకటిస్తూ మాండమస్ రిట్ జారీ చేయడం మరియు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19(1)(g) మరియు 300A లను ఉల్లంఘించినట్లు మరియు ఆర్టికల్ 300A ప్రకారం వారి ఆస్తిని బదలాయించడానికి చట్టబద్ధమైన హక్కును ఉపయోగించుకోవడంలో అడ్డంకిని సృష్టించడం మరియు తత్ఫలితంగా అదనపు సెక్యూరిటీల విడుదల కొరకు పిటిషనర్ యొక్క ప్రతిపాదన, తేదీ 24.07.2023 ను ఆమోదించాలని మరియు అటువంటి తదుపరి ఉత్తర్వులు లేదా ఉత్తర్వులను జారీ చేయాలని ప్రతివాది బ్యాంకును ఆదేశించండి...”

3. రికార్డు పరిశీలించాను.

a) ఈ కోర్టు W.P.No.25003/2023 లో ఆమోదించిన 13.09.2023 తేదీ నాటి తన ఉత్తర్వు క్రింది విధంగా ఉంది:

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదనలు విన్నాను.

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది ఈ క్రింది విధంగా అభ్యర్థన కోరుతూ ఈ కోర్టును ఆశ్రయించారు:

"తగిన రిట్, ఉత్తర్వు లేదా ఆదేశాలను జారీ చేయడం, ముఖ్యంగా మాండమస్ యొక్క రిట్ స్వభావంలో ఒకటి, ప్రతివాది నెం.4, 5, 6 మరియు 7 యొక్క చర్యను సెక్యూరిటీ కవరేజీ యొక్క అనుమతించబడిన అవసరానికి మించి అదనపు సెక్యూరిటీలను విడుదల చేయకపోవడం వల్ల ఆర్డికల్ 19 (1) (g) కింద వ్యాపారం నిర్వహించే చట్టబద్ధమైన హక్కును ఉపయోగించుకోవడంలో పిటిషనర్ కు ఆటంకం కలిగిస్తుందని మరియు వారి ఆస్తిని బదలాయించడానికి వారి చట్టబద్ధమైన హక్కును ఉపయోగించుకోవడంలో అడ్డంకిని సృష్టిస్తుందని, ఇది ఆర్డికల్ 300-ఎ కింద చెడ్డది, నిరంకుశమైనది, చట్టవిరుద్ధమైనది మరియు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్డికల్ 19 (1) (జి) మరియు 300-ఎ లను ఉల్లంఘిస్తుంది మరియు తత్ఫలితంగా, 24.07.2023 నాటి అదనపు సెక్యూరిటీల విడుదల కోసం పిటిషనర్ ప్రతిపాదనను ఆమోదించాలని ప్రతివాద బ్యాంకును ఆదేశించండి."

పిటిషనర్ యొక్క నిర్దిష్ట కేసు ఏమిటంటే, పిటిషనర్ 24.07.2023 తేదీ నాటి వినతిపత్రంలో పిటిషనర్ కోరిన విధంగా ఆస్తిని విక్రయించడం ద్వారా పిటిషనర్ యొక్క ఆర్థిక అవసరాలను తీర్చడానికి ఆగస్టు 15 లోగా ఆస్తులను తిరిగి ఇవ్వాలని పిటిషనర్ వరంగల్ బ్రాంచ్ మేనేజర్ బరోడాకు 04.08.2023 తేదీన రాసిన వివరణాత్మక వినతి పత్రంలో అభ్యర్థించారు. పిటిషనర్ 24.07.2023 తేదీ నాటి వినతి పత్రం ద్వారా మంజూరు చేయబడిన సెక్యూరిటీ కవరేజీ నిప్పత్తి కంటే అధికంగా ఉన్న ఆస్తులను తిరిగి ఇవ్వడానికి సంబంధించినది. పిటిషనర్ కొన్ని ఆస్తుల వివరాలను ఇచ్చారని, రూ.654.00 లక్షల విలువకు మించి ఉన్న ఆస్తులను తిరిగి ఇవ్వాలని అభ్యర్థించారు. 04.08.2023 మరియు 24.07.2023 తేదీలలో పిటిషనర్ చేసిన విజ్ఞప్తిని రెండు వారాల్లోగా పరిగణనలోకి తీసుకుని, నిర్ణయాన్ని పిటిషనర్ కు తెలియజేస్తూ తగిన ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని ప్రతివాదిని ఆదేశించింది.

తేదీ 03.10.2023 న జాబితా చేయండి."

b) W.P.No.25003/2023లో తేదీ 13.09.2023 న ఈ కోర్టు జారీ చేసిన మధ్యంతర ఉత్తర్వులకు అనుగుణంగా వరంగల్ బ్రాంచ్ సీనియర్ బ్రాంచ్ మేనేజర్ పిటిషనర్ కు పంపిన ప్రొసీడింగ్ BOB/WARANG/ADV/2023-2024, తేదీ 11.10.2023 ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

సెక్యూరిటీల విడుదల కోసం 24.07.2023 మరియు 04.08.2023 తేదీల్లో మీరు చేసిన విజ్ఞప్తిని W.P.No.25003/2023 లో గౌరవ తెలంగాణ హైకోర్టు ఉత్తర్వుల నేపథ్యంలో మంజూరు అధారితీ పరిగణనలోకి తీసుకుంది.

మంజూరు అధారితీ బ్యాంకు యొక్క విధానాలు మరియు ఖాతా యొక్క వాణిజ్య అంశం ఆధారంగా నిర్ణయం తీసుకుంది మరియు మీ అభ్యర్థనలో కోరిన విధంగా సెక్యూరిటీలను విడుదల చేయలేమని నిర్ణయించింది.

4. ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ కు మద్దతుగా పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన ఆఫిడవిట్ లో పిటిషనర్ చేసిన వాదనల ప్రకారం పిటిషనర్ యొక్క కేసు క్లుప్తంగా ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

a) పిటిషనర్ తండ్రి శ్రీ కె.సంజీవరెడ్డి హన్మకొండలో కె.ఎస్.ఆర్ ఇన్స్ట్రక్చర్ ప్రాజెక్ట్స్ పేరుతో ఏకైక యాజమాన్య సంస్థను ప్రారంభించి, 1993లో 4వ ప్రతివాది బ్యాంకులో ఖాతా తెరిచారు. పిటిషనర్ ఖాతా పరిమితి ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ కు రూ.40 లక్షలు, బ్యాంకు గ్యారంటీకి రూ.1.8 కోట్లు కాగా, దానికి బదులుగా పిటిషనర్ రూ.2.22 కోట్ల సెక్యూరిటీ కవరేజీని కల్పించారు, అందువల్ల పిటిషనర్ ఖాతాకు సెక్యూరిటీ డ్రాఫ్ట్ నిష్పత్తి 1:1:21 గా ఉంది. ఆ తర్వాత పిటిషనర్ సంస్థను 2012లో ఏకైక యజమాని నుంచి భాగస్వామ్య సంస్థగా మార్చారు.

b) బ్యాంకు గ్యారంటీని రూ.3.5 కోట్లకు, ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ పరిమితిని రూ.1.5 కోట్లకు మరియు టర్మ్ లోన్ ను రూ.1.5 కోట్లకు పెంచాలని పిటిషనర్ సంస్థ ప్రతిపాదన పంపింది మరియు సంస్థ వ్యవస్థాపకుడు సదరు బంధువు నుంచి కొనుగోలు చేసినందున, తన ఆస్తులకు హామీ ఇచ్చిన బంధువులకు చెందిన రెండు (2) ఆస్తులను తాత్కాలికంగా తిరిగి ఇవ్వాలని 4వ ప్రతివాదిని అభ్యర్థించారు మరియు ఇతర ఆస్తుల విలువ భద్రతా నిష్పత్తిని తగినంతగా కవర్ చేస్తున్నందున మేనేజింగ్ పార్టనర్ శ్రీ కె.రవీందర్ రెడ్డి సోదరికి చెందిన మరో రెండు ఆస్తులను శాశ్వతంగా తిరిగి ఇవ్వమని/విడుదల చేయాలని బ్యాంకును అభ్యర్థించారు.

c) ప్రతివాది బ్యాంకు పిటిషనర్ యొక్క పెంపు ప్రతిపాదనను ఆమోదించింది, కానీ టర్మ్ లోన్ అభ్యర్థనను తిరస్కరించింది, తత్ఫలితంగా, మునుపటి నిష్పత్తి 1:1.21 ప్రకారం అవసరమైన సెక్యూరిటీ రూ.5.2 కోట్లు కాగా, ప్రతివాది బ్యాంకు రూ. 6.66 కోట్ల సెక్యూరిటీని నిలుపుకుంది, తద్వారా సెక్యూరిటీ కవరేజీ నిష్పత్తిని 1:1.54కు పెంచింది.

d) పిటిషనర్ మేనేజింగ్ పార్టనర్, తేదీ 19.05.2014 నాటి డాక్యుమెంట్ నెంబరు 2634/14తో రిజిస్టర్డ్ మార్గ్స్ డీడ్ ను అమలు చేయమని పిటిషనర్ మేనేజింగ్ పార్టనర్ ను ప్రతివాది బ్యాంకు

ప్రేరేపించింది, ప్రస్తుతం ఉన్న సెక్యూరిటీలు మరియు శాశ్వతంగా విడుదల చేయబడిన రెండు ఆస్తులు (శ్రీమతి వి. వసంతకు చెందినవి) మరియు టైటిల్ మార్చడం కొరకు తాత్కాలికంగా విడుదలకు అనుమతించబడిన రెండు ఆస్తులు (శ్రీ జి. అనంతరెడ్డికి చెందినవి) తాకట్టు పెట్టబడ్డాయి.

e) తాత్కాలికంగా విడుదల చేసిన ఆస్తుల హక్కుల బదలాయింపులో జాప్యం కారణంగా పిటిషనర్ గతంలో శాశ్వత విడుదలకు అనుమతించిన ఆస్తులలో ఒకదాన్ని తాకట్టు పెట్టాల్సి వచ్చింది. 4వ ప్రతివాది, పిటిషనర్ రెండు రిజిస్టర్డ్ డాక్యుమెంట్లను అమలు చేయించారు, దీని ద్వారా కొత్త ఆస్తులు జోడించబడ్డాయి.

f) ఆ తరువాత, కోవిడ్ సమయంలో, 4 వ ప్రతివాది, కోవిడ్ -19 BCECL పథకం యొక్క ప్రయోజనాన్ని పొందడానికి "యాజమాన్య పత్రాలను జమ చేయడం ద్వారా తనఖా పొడిగింపు" కోసం ఒక ఒప్పందం కుదుర్చుకోమని పిటిషనర్ ను ప్రేరేపించారు, దీని ద్వారా రూ.13,00,000/- మొత్తానికి పొడిగించబడిన ప్రస్తుత తనఖాలన్నీ అడ్వాన్స్ చేయబడ్డాయి. 4వ ప్రతివాది సెక్యూరిటీల పునర్మూల్యాంకనం తర్వాత వార్షిక నివేదికను జారీ చేశారు, ఇది రూ.6,65,93,000/- మరియు సెక్యూరిటీ కవరేజ్ నిష్పత్తి 1:1:54 గా ఉంది.

g) ఆ తర్వాత, పిటిషనర్ 4వ ప్రతివాది నుంచి అదనపు సెక్యూరిటీలన్నింటినీ విడుదల చేయాలని కోరినా ఫలితం లేకపోయింది. అప్పుడు పిటిషనర్ ఈ విషయాన్ని 6వ ప్రతివాదికి తెలియజేయవలసి వచ్చింది మరియు నాలుగు ఆస్తుల విలువ నివేదిక (valuation report)ను పొందాడు, ఇది మొత్తం రూ.10,92,07,000/- . ఆ తర్వాత, మూల్యాంకనం (valuation) పూర్తయిన తర్వాత అదనపు ఆస్తులన్నింటినీ విడుదల చేయాలని పిటిషనర్ నాలుగో ప్రతివాదికి పలుమార్లు విజ్ఞప్తులు చేశారు.

h) పదేపదే నిష్క్రియాత్మకత కారణంగా, పిటిషనర్ ఈ విషయాన్ని 6 వ ప్రతివాది ముందు ఉంచారు మరియు తేదీ 13.03.2023 నాటి పిటిషనర్ అభ్యర్థన ప్రతులను 4 మరియు 5 ప్రతివాదులకు పంపారు. ఆస్తుల విడుదలకు సంబంధించి సమీక్ష జరుగుతోందని పిటిషనర్ కు 4వ ప్రతివాది సమాధానం ఇచ్చారు. దీనికి విరుద్ధంగా, 6వ ప్రతివాది కూడా అదే తరహాలో సమాధానమిస్తూ, ఆస్తుల విడుదలపై సమీక్ష జరుగుతోందని, డాక్యుమెంట్లు అందిన తర్వాత RO ప్రతిపాదనను పరిశీలిస్తారని పేర్కొన్నారు.

i) తదనంతరం, పిటిషనర్ 24.07.2023 మరియు 04.08.2023 తేదీలలో రూ.09,39,93,550/- విలువైన ఏడు (07) ఆస్తులను విడుదల చేయాలని 4వ ప్రతివాదికి

వినతిపత్రాలు ఇచ్చారు. తాజా వాల్యుయేషన్ రిపోర్టు ప్రకారం, మిగిలిన మూడు ఆస్తుల విలువ రూ.6,83,20,000/- గా నిర్ణయించారు. అదనపు సెక్యూరిటీలను విడుదల చేయడంలో 4వ ప్రతివాది నిష్క్రయాత్మకతతో వ్యధ చెంది ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు.

చర్చ మరియు తీర్మానం

5. 13.09.2023 నాటి ఈ కోర్టు మధ్యంతర ఉత్తర్వులకు అనుగుణంగా, సెక్యూరిటీల విడుదల కోసం 24.07.2023 మరియు 04.08.2023 తేదీలలో పిటిషనర్ చేసిన అభ్యర్థనను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని పిటిషనర్ చేసిన అభ్యర్థనను మంజూరు చేసే అధారితీ పరిగణనలోకి తీసుకుందని, బ్యాంకు యొక్క విధానాలు మరియు వాణిజ్య అంశాల ఆధారంగా, పిటిషనర్ విజ్ఞప్తుల ప్రకారం మంజూరు అధారితీ నిర్ణయం తీసుకోలేదని కోర్టు దృష్టికి వచ్చింది.

6. 13.09.2023 నాటి ఈ కోర్టు మధ్యంతర ఉత్తర్వులకు అనుగుణంగా పిటిషనర్ కు జారీ చేసిన 11.10.2023 నాటి లేఖను (పైన ప్రస్తావించబడింది) క్షణంగా పరిశీలిస్తే, బ్యాంకు విధానాలు మరియు ఖాతా యొక్క వాణిజ్య అంశాల ఆధారంగా పిటిషనర్ అభ్యర్థించిన విధంగా సెక్యూరిటీలను విడుదల చేయలేమని పేర్కొనడం తప్ప పిటిషనర్ అభ్యర్థనను తిరస్కరించడానికి ఎటువంటి కారణం సూచించలేదు.

7. పిటిషనర్ అభ్యర్థన అవసరమైన సెక్యూరిటీ కవరేజీ నిష్పత్తికి మించిన అదనపు సెక్యూరిటీలు/ఆస్తుల విడుదలకు సంబంధించినది కాబట్టి, ప్రతివాదులు 4 నుంచి 7 వరకు రాష్ట్ర అధికారులుగా ఉన్నందున తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాల్సిన బాధ్యత ఉందని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. పిటిషనర్ యొక్క నిర్దిష్ట కేసు ఏమిటంటే, పిటిషనర్ కు బ్యాంకులో తాకట్టు పెట్టిన అదనపు ఆస్తుల అవసరం ఎంతైనా ఉందని, పిటిషనర్ వ్యవహారాలు/వ్యాపారం సజావుగా సాగేందుకు పిటిషనర్ చేసిన నిజమైన అభ్యర్థనను దృష్టిలో ఉంచుకుని, పిటిషనర్ 24.07.2023 నాటి లేఖలో కోరిన విధంగా అదనపు ఆస్తులను విడుదల చేయాలన్న పిటిషనర్ అభ్యర్థనను ప్రతివాది నెం.4 చట్ట ప్రకారం పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

8. ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ కు మద్దతుగా దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ లో పిటిషనర్ చేసిన నిర్దిష్ట వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న ఈ కోర్టు, ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ లో కోరిన విధంగా ఉపశమనం పొందేందుకు వరంగల్ బ్రాంచ్ సీనియర్ బ్రాంచ్ మేనేజర్ 11.10.2023న జారీ చేసిన లేఖను సవాలు చేయడానికి పిటిషనర్ ను మళ్లీ లిటిగేషన్ కు నెట్టలేమని అభిప్రాయపడింది.

9. M/S రాధాకృష్ణన్ ఇండస్ట్రీస్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ హిమాచల్ ప్రదేశ్ కేసులో (2021) 6 SCC 771 లో నివేదించిన 20.04.2021 నాటి తీర్పులో సుప్రీం కోర్టు యొక్క డివిజన్ బెంచ్, వర్చువల్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ ట్రేడ్ మార్క్స్ ((1998) 8 SCC 1 లో నివేదించబడింది) సూచించబడింది, ఇంకా ఈ అభిప్రాయాన్ని సుప్రీం కోర్టు (3 న్యాయమూర్తులు) యొక్క పూర్తి ధర్మాసనం 24.09.2021 నాటి మగధ్ షుగర్ అండ్ ఎనర్జీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ బీహార్ అండ్ అదర్స్, (2021) SCC ఆన్లైన్ SC పేజీ 801 లో నివేదించిన తీర్పులో పునరుద్ఘాటించింది మరియు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం రిట్లను జారీ చేసే అధికారాన్ని ప్రాథమిక హక్కుల అమలుకు మాత్రమే కాకుండా మరే ఇతర ప్రయోజనం కోసం కూడా ఉపయోగించవచ్చనేది న్యాయ సూత్రం అని ఈ తీర్పులో పేర్కొన్నారు.

10. కేసు యొక్క పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను మరియు వరంగల్ బ్రాంచ్ సీనియర్ బ్రాంచ్ మేనేజర్ BOB/WARANG/ADV/2023-2024 ద్వారా జారీ చేసిన 11.10.2023 నాటి లేఖలోని విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ఇది రికార్డులో ఆమోదయోగ్యంగా కారణం లేనిది, మరియు పైన పేర్కొన్న తీర్పులలో సుప్రీం కోర్టు అభిప్రాయం, 24.07.2023 నాటి లేఖ ద్వారా పిటిషనర్ కోరిన విధంగా అదనపు సెక్యూరిటీలను విడుదల చేయాలనే పిటిషనర్ ప్రతిపాదనను పునఃపరిశీలించాలని, సహజ న్యాయ సూత్రాలకు అనుగుణంగా చట్టం ప్రకారం ఉత్తర్వుల ప్రతి అందిన తేదీ నుంచి నాలుగు (04) వారాల వ్యవధిలో తగిన హేతుబద్ధమైన ఉత్తర్వులను జారీ చేయాలని మరియు నిర్ణయాన్ని పిటిషనర్ కు తెలియజేయాలని ప్రతివాది నెం.4, 5, 6 మరియు 7లను ఆదేశిస్తూ రిట్ పిటిషన్ పరిష్కరించబడింది. అయితే, ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఉత్తర్వులు లేవు.

ఈ రిట్ పిటిషన్ లో పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే, అవి ముగించబడినవి.

★★★